

piše Jagoda Martinčević

Fascinacija baleta velikim književnim predlošcima stara je gotovo kao i sam plesni medij. U odnosu na izvorno smišljene sadržaje, literarni poticaji zapremaju gotovo dvije trećine baletne literature i ta praksa traje i danas, a iz nje je najnoviji uradak stigao 3. studenoga u Hrvatsko narodno kazalište u Zagrebu. Praizvedeno je djelo "Metropolis", temeljeno na istoimenom romanu Thee von Harbou (1925.), scenaristice također istoimenoga nijemog kultnog filma redatelja Fritza Langa (1927.), a danas kao predložak baletu Jirija Bubeničeka, autora koreografije, dramaturgije, režije i glazbenih aranžmana. Predstava je ispraćena dugim ovacijama, iako se gledalište nakon stanke ponešto ispraznilo. No, oni koji su otišli, pogriješili su ne dočekavši kraj! Isplatilo se ostati i u drugome dijelu pohvatati konce Bubeničekova koreografskog ugleda.

U svom tek naizgled kompliciranom troslojnom odnosu - roman, film, balet - "Metropolis" zapravo nosi vrlo jednostavnu i vječnu temu: sukob siromašnih i bogatih, bujanje kapitalizma na grbači potplaćenih i potlaćenih, pobunu i kaos, i obligatnu, ali ne i tipičnu kazališnu ljubav između pripadnika suprotstavljenih klasa jer ona je svojevrсна biblijska Marija, a on bogatun koji se na kraju pretvara u Posrednika koji će pomiriti nepomirljivo! U svemu tome sudjeluju i robotika u nastajanju i Vječni vrtovi blagostanja u nestajanju, i Sedam smrtnih grijeha kao opomena, i mala djeca radnici koje treba osloboditi... Reklo bi se čitav kompendij civilizacije koji je trebalo prevesti u baletno-plesni medij. Jiri Bubenček učinio je to na narativan način, poput velike slikovnice s puno mimike i gestikulacije, također

Balet "Metropolis" nosi vrlo jednostavnu i vječnu temu: sukob siromašnih i bogatih

HNK Praizvedba baleta "Metropolis"**Isplatilo se ostati do kraja i pohvatati konce Bubeničekova ugleda**

i s puno ponavljajućih, već pomalo i staromodnih pokreta i formacija kakve smo vidali mnogo puta. Priču je trebalo ispričati da bi bila razumljiva i ona se u prvome dijelu predstave oduljila, da bi tek u drugom postigla intenzitet majstorskih skupina (spektakularni prizor pobune) ispunjenih potrebnom energijom i pokreta i emocija. Glomazna scenografija Otta Bubeničeka i kičasto-glamurozni kostimi Nadine Cojocarar nisu baš pomogli drami, no svjetlo Denija Šesnića bilo je uzbudljivo kao i zgodan robot koji je izradio Miljenko Sekulić. Sviralo se

svašta, od Bacha do Fauréa, Ravela, Cagea i Albana Berga, bilo je i jazza i šumova..., šareni odabir koji nije uvijek funkcionirao. No, treba imati na umu: "Metropolis" von Harbou i Langa kao mračna bajka nastao je u doba njemačkoga ekspresionizma koji je futuristički naslućivao, a Bubeničekov "Metropolis" danas i ovdje to vrijeme i dalje očekuje, s nadom. "Metropolis" je velika ansambl predstava, svi su dali maksimum u onome što se od njih tražilo, predvođeni izvanredno izražajnom Ivom Vitić Gameiro kao glavnom negativkom, virtuosnim Takuyom

Sumitomom kao nemoguće odjevenim izumiteljem, Natalijom Kosovac i Kornelom Palinkom koji su dobili zanosne pas de deux, Tomislavom Petranovićem, Guilhermeom Gameirom Alvesom i mnogim drugima. Možda bi umjesto zaključka valjalo promisliti o (ne) mogućnosti transmisije tzv. velikih tema iz jednoga u drugi, pa zatim i u treći umjetnički medij. Slučaj "Metropolis" paradigmatični je primjer pokušaja prelamanja riječi romana u filmsku sliku koja je izvorniku svojedobno omogućila čak dodanu vrijednost, no ona se na plesnoj sceni počesto doima odveć naivno. U nastojanju dohvaćanja temelja priče plesno-redateljski vokabular uspjeva tek fragmentarno, što i jest dokaz posebnosti svakog od korištenih medija. U svakom slučaju, nakon baleta danas će rijetko tko posegnuti za romanom, no mnogi će zacijelo poželjeti pogledati stari, a još uvijek fascinantni nijemi Langov film. 51

Balet Metropolis – umjetnički doživljaj u HNK Zagreb

[Gordana Malašić Lazić](#)

Vi ste ovdje [Pocetna stranica](#) / Balet Metropolis –
umjetnički doživljaj u HNK Zagreb

Premijera...

**Metropolis donosi priču o radničkoj klasi
koja radi duboko pod gradom kako bi
povlaštena bogata klasa mogla raskošno
živjeti**

Zagrebačka publika jučer se prvi put susrela s koreografskim rukopisom Jiříja Bubeníčka u baletu **Metropolis** u

zagrebačkom HNK. Ansambl predstave dobio je duge ovacije za dojmljivu izvedbu. Balet Metropolis uvjerljivo i dosljedno u svim segmentima, uključujući scenografiju i kostimografiju, donosi priču njemačkog znanstveno fantastičnog nijemog filma iz 1927. godine kojeg je režirao austrijski redatelj Fritz Lang.

Scenarij za film Lang je napisao sa suprugom Theom von Harbou. Film se smatra jednim od velikih klasika kinematografije.

Radnja baleta smještena je u futurističkoj urbanoj distopiji

grada Metropolisa te slijedi Fredera, bogata sina gradskoga vladara i siromašnu radnicu Mariju. Metropolis donosi priču o modelu kapitalističkoga društva, o radničkoj klasi koja radi duboko pod gradom kako bi povlaštena bogata klasa mogla raskošno živjeti. Za mnoge Zagrepčane to je jučer bio uistinu umjetnički doživljaj. Na premijeri predstave Metropolis bili su mnogi uglednici iz društvenog života Hrvatske, a među njima i Gordan Jandroković sa suprugom Sonjom Jandroković, Mate Granić, književnica Sanja Pilić, operni pjevač Ronald Braus...

Koreograf, dramaturg, redatelj i autor glazbenog aranžmana: Jiří Bubeniček

Scenograf i autor videoprojekcija: Otto Bubeniček

Kostimografkinja: Nadina Cojocar

Oblikovatelj svjetla: Deni Šesnić

Asistent koreografa: Jubal Battisti

Asistentica scenografa: Andrea Lipej

Asistentica kostimografkinje: Mia Rejc Prajninger

Baletni majstori: Mihaela Devald Roksandić, Milka Hribar
Bartolović, Ilir Kerni

Glazbena voditeljica: Ljudmila Šumarova

Glazbeni korepetitor: Teo Visintin

Izrada oglavlja: Martina Gajšak

Izrada Robota: Miljenko Sekulić

Inspicijentica: Snježana Marasović

Ansambel predstave:

JOH FREDERSEN, vladar Metropolisa, Frederov otac

Tomislav Petranović

FREDER, sin Joha Fredersena Kornel Palinko

MARIA, Frederova ljubav Natalia Kosovac

HEL, robot Maria Iva Vitić Gameiro

ROTWANG, izumitelj Takuya Sumitomo

MRŠAVI ČOVJEK, Fredersenov špijun Guilherme Gameiro

Alves

JOSAPHAT, Fredersenov pomoćnik i Frederov prijatelj

Gianmarco Beoni

GROT, čuvar Mašine srca Ovidiu Muscalu

GEORGY 11811, radnik Oleksandr Kariakovskiy

MAJSTOR CEREMONIJE, u Vječnome vrtu Alen Gotal

SMRT Siniša Bosnar

TENISAČI Mutsumi Matsuhisa, Valentina Štok, Anamarija

Marković, Maja Šehić

EGZOTIČNE DJEVOJKE, u Vječnome vrtu Rieka Suzuki,

Miruna Miciu, Asuka Maruo, Rebecca Smith

UREDSKI ČINOVNICI Tomaž Golub, Adam Harris, Drew

Jackson

SEDAM SMRTNIH GRIJEHA Anamarija Marković, Dunja

Novković, Barbara Novković Novak, Emilija Sorić,
Rebecca Smith, Tihana Trupeljak Bujanić, Danijela
Zobundžija

YOSHIWARA KLUB Asuka Maruo, Mutsumi Matsuhisa,
Miruna Miciu, Rieka Suzuki, Maja Šehić, Matheo
Bourreau, Tomaž Golub, Adam Harris, Drew Jackson,
Oleksandr Koriakovskiy, Ovidiu Muscalu, Balint Rauscher,
Dan Rus

RADNICI U PODZEMLJU

Daria Brdovnik Bukvić, Saya Ikegami, Mutsumi Matsuhisa,
Gabriela Mede, Lucija Radić, Cristiana Rotolo, Valentina
Štok, Atina Tanović Gianmarco Beoni, Matheo Bourreau,
Tomaž Golub, Adam Harris, Duilio Ingraffia, Drew
Jackson, Oleksandr Koriakovskiy, Ovidiu Muscalu, Balint
Rauscher, Dan Rus

DJECA

Zoe Kira Agabekov, Nora Andrianou, Leda Berković,
Mihael Bokun, Tomislava Katherina Božić, Paula Bušelić,
Eva Galić, Greta Hrestak, Maja Kesak, Dora Kukec, Dora
Ložnjak, Flora Mamić, Luna Mavra, Maks Semenić, Mila
Sirovec, Vili Utješanović, Krešimir Stjepan Zvonković
(polaznici Škole za klasični balet).

Foto: Scena.hr

FOTO: DRUŠTVENA I POLITIČKA KREMA NA FUTURISTIČKOJ BALETNOJ BAJCI Na premijeru u HNK stigli Jandroković, Jokić, Tončica Čeljuska, Željka Fattorini...

Balet Hrvatskog narodnog kazališta (HNK) u Zagrebu premijerno je u subotu izveo "Metropolis", baletnu priču nadahnutu antologijskim znanstvenofantastičnim romanom **Thee von Harbou** i mračnim svijetom istoimene slavne filmske distopije **Fritza Langa** iz 1927., u koreografskom, dramaturškom i redateljskom rukopisu

Čeha **Jirija Bubeničeka** pretvorenu u futurističku baletnu bajku.

Inspiraciju za "Metropolis" Bubeniček je pronašao u futurističkoj priči Thee von Harbou o mogućem modelu kapitalističkoga društva napisanoj prije 93 godine, čiji prikaz velegrada budućnosti postavlja mračnu dijagnozu stanja u postmonarhističkom, postrevolucionarnom, republikanskom, kapitalističkom, distopijskom društvu.

U apokaliptičnoj fantaziji Metropolisa, projiciranoj u tada daleku 2026. godinu, klasa privilegiranih koja živi na površini, pod sunčevim zrakama uživa u gotovo antičkim blagodatima suvremene civilizacije, dok duboko dolje ispod grada, u kotlovnicama, na izmaku snaga radi vojska spartakovski potlačenih i obespravljenih.

U toj futurističkoj urbanoj distopiji, čiji je gospodar bogati industrijalac Joh Fredersen, smještena je radnja baleta koja slijedi njegovog sina Frederera i siromašnu radnicu Mariju.

U svojem viđenju Metropolisa, Bubeniček ne krije fascinaciju Langovom filmskom estetikom, posežući za parafraziranjem onih scena koje filmu daju snažan dojam koreografiranosti, ali oblikujući ih vlastitom umjetničkom poetikom.

Egzotičan izričaj spektakularnog crno-bijelog filmskog blockbustera prve polovice prošloga stoljeća, smatranog apsolutnim vrhuncem njemačkog nijemoga filma, na sceni

središnjeg hrvatskog nacionalnog teatra u njegovoj je viziji zaživjela bogatim, jasno artikuliranim koreografskim jezikom koji objedinjuje klasični balet i suvremeni ples.

Vladara Metropolisa na premijeri je utjelovio **Tomislav Petranović, Fredera Kornel Palinko, Mariju Natalia Kosovac**, a baletni ansambl predstave činili su još **Iva Vitić Gameiro, Takuya Sumitomo, Guilherme Gameiro Alves, Gianmarco Beoni, Ovidiu Muscalu, Oleksandr Kariakovskiy, Alen Gotal** i drugi.

Scenografija i kostimografija baleta napravljene su u futurističkome stilu s elementima art decoa. Glazbeni aranžman, koji potpisuje također Bubeniček, odgovara pripovijedanju priča o dvije odvojene zajednice, pa je tako za podzemne strojeve Metropolisa upotrijebljena elektronska glazba i zvukovi živućih skladatelja, dok elitno društvo ilustriraju klasičniji glazbeni odabiri, poput Bacha, Debussyja, Ravela.

Scenografiju i video projekcije potpisuje **Otto Bubeniček**, kostimografkinja je **Nadina Cojocar**, oblikovatelj svjetla je **Deni Šesnić**, a robote je izradio **Miljenko Sekulić**.

U uvodu komadu, Thea von Harbou naznačuje kako ta knjiga 'ne govori o sadašnjosti ili budućnosti, ne pripovijeda ni o jednom konkretnom mjestu, ne služi nikakvu pokretu, stranci ili klasi, a njezina poruka izrasta iz stupova razumijevanja sljedećega: Posrednik između mozga i mišića mora biti srce'.

Naša se civilizacija možda i nalazi na rubu svijeta koji je ona opisala, još uvijek se boreći s mnogim istim problemima i pitanjima, no u konačnici, u toj futurističkoj bajci pobjeđuju istinska dobrota i ljubav, a suosjećanje ostaje ključ ravnoteže svakog društva, poručuje nova baletna predstava HNK-a Zagreb.

***FOTOGALERIJA: Poznati na premijeri baleta
'Metropolis'***

Metropolis: Suprotstavljeni svijet bijednih radnika i bogatih vladara

Dva svijeta: onaj bogatih vlasnika i vladara i oštro suprotstavljeni svijet radnika koji žive u bijedi; **dva vremena**: dvadesete godine 20. stoljeća i zamišljeni svijet 21. stoljeća, **razum i snaga**, ruke i mozak... to su dvojnosti u koje je **Thea von Harbou** smjestila svoj antologijski znanstvenofantastični roman "Metropolis", djelo koje je svijet upoznao putem istoimenog (nijemog) **filma Fritza Langa**.

Tu istu priču oživio je Balet HNK Zagreb, predvođen gostom, češkim plesačem i koreografom **Jiřijem Bubeníćekom**, kojem je ovo prvi balet u Hrvatskoj, a koji

je "Metropolis" koreografirao, dramatisirao i režirao.

Stvorio je tako novi hit zagrebačkog Baleta, dojmljiv u plesnom izričaju, ali i raskošnoj vizualizaciji u kojoj se doslovno pazilo na svaki pa i najmanji detalj, što će u kazalište zasigurno privući i one kojima balet nije prvi na top-listi najdražih umjetnosti. Bubeníčekovo djelo ravnatelj Baleta HNK Zagreb **Leonard Jakovina** naziva "totalnim plesnim kazalištem", i to je možda i najbolji mogući opis, jer "Metropolis" se opire svrstavanju u ladice.

Njegov je koreografski izričaj tek okvirno podijeljen na **moderne balet i neoklasiku** s kojima je autor izgradio dva suprotstavljena svijeta, ali zapravo je najdojmljiviji plesni način na koji likovi prelaze granice tih svjetova.

Mnogo je tu dijelova u kojima su **tijela plesača položena na pod**, upravo tako je atraktivno i neočekivano Bubeníček koreografirao i dva posebno nježna i uzbudljiva ljubavna dueta, dok je ulazak radnika u podzemne tvornice direktna **posveta Langu**, a dance macabre kao **stilizirani čarlston** balet jasno veže uz vrijeme belle époque, doba u kojem su nastali i roman i film.

[POČELO JE Svi žele ulaznice! Neviđena jagma za božićnu baletnu bajku 'Orašar'](#)

No, Bubeníček kako s plesnim koracima podjednako vješto barata i glazbom, pa se ovaj balet pleše na matricu u kojoj se sjajno isprepliću elektronička glazba, Ravel, Berg, Cage, Bach, Brian Eno...

Za raskošnu vizualnu sliku baleta podjednako je zaslužan i **Otto Bubeníček** (autorov stalni suradnik, brat blizanac, također i bivši plesač), ovdje scenograf i autor videoprojekcija, ali i kostimografkinja **Nadina Cojocar** koja je dva svijeta stvorila uz veliku pomoć Martine Gajšak koja je izradila oglavlja koje nose balerine u ulogama bezbrižnih bogatašica. Posebno uzbudljiv doprinos cjelokupnoj slici baletnog Metropolisa dali su **Deni Šestić** čije svjetlo ovdje stvara i atmosferu i bezbroj novih "bića" koja plešu scenom, te **Miljenko Sekulić** koji je stvorio robota, tj. u lik robotice "odjenuo" balerinu.

Ovu zahtjevnu baletnu priču besprijekorno je otplesao Balet HNK Zagreb, uz sedamnaestoro djece, polaznika Škole za klasični balet. Sve ih predvodi **Tomislav Petranović**, u ulozi vladara Metropolisa, čvrst i precizan u svakom koraku, dojmljiv u svakoj emociji. **Takuya Sumitomo** kao izumitelj i **Guilherme Gameiro Alves** kao mršavi čovjek imaju nove uloge u kojima do punog izraza dolaze sve njihove velike plesačke sposobnosti, baš kao što je **Natalia Kosovac**, nakon Ane Karenjine i barunice Castelli otplesala još jednu dojmljivu heroinu.

[Tomislav Petranović Za ovu sam ulogu referencije našao u svim vijestima, od Todorica pa nadalje](#)

Posebno zahtjevna bila je uloga **Ive Vitić Gameiro**, uloga robota. Djelom zarobljena u odijelu i pokretima robota, a dijelom rasplesana kao zla, robotska verzija glavne junakinje, upravo je ona u središtu plesne slike poziva na pobunu radnika, koja je nesumnjivo baletni vrhunac predstave.

I kao što to u svakom velikom baletnom ansamblu mora biti: nova predstava stvorila je i **novu baletnu zvijezdu**. U "Metropolisu" je to **Kornel Palinko**, koji je ulogu naivnog mladića koji kroz ljubav postaje iskupitelj, onaj koji srcem spaja ruke i razum, otplesao tjelesno moćno, ali i besprijekorno poštujući sve nijanse zadanog karaktera.

[21. prosinca](#)

[Očekuje nas pravi nebeski spektakl: Nakon 800 godina zasvijetlit će 'božićna zvijezda'](#)

S PLATNA NA POZORNICU

O BALETU

ZRINKA KORLIJAN

Na sceni se može vidjeti gotovo cijeli baletni ansambl, a plesači su koreografiju izvrsno izveli

Svjetska premijera baleta "Metropolis" otplesana je u subotu navečer u zagrebačkom HNK, a riječ je i o prvom novom naslovu ove sezone. Balet u dva čina prema istoimenom romanu Thea von Harbou koreografirao je Jiří Bubeníček, a kostime je osmislila Nadina Cojocar. Sat i pol duga koreografija bila je podijeljena na dva dijela, što je bilo idealno za publiku koja je itekako zasićena predujim predstavama. Uvijek je hrabro na scenu prenijeti neki film, kao u ovom slučaju, jer je film "Metropolis" prvi put prikazan 1927. godine. Posebno je hrabro neki film na sceni pokušati ispričati baletnim jezikom. Utoliko odmah treba odati priznanje koreografu, koji

U "Metropolisu" se prepleće moderni balet i suvremeni ples. Prednosti su mu što je scenski efektan, kostimi su prekrasni, plesači jako dobri

se primio nimalo laka zadatka. I to je, ako se nas pita, napravio veoma dobro.

Plesači su bili izvrsni. Navikli smo već na sjajnu Nataliju Kosovac (igrala je ulogu Marije), Tomislava Petranovića (plesao je ulogu Joha, vladara Metropolis, a njegov povratak na zagrebačku scenu itekako pozdravljamo), Kornela Palinka (Freder), Ivu Vitić Gameiro (koja je tumačila ulogu robotice Hel)... Zapravo, na sceni smo mogli vidjeti gotovo cijeli ansambl, što je bilo fantastično. Nekih sitnih pogreški jest bilo, posebno u grupnim scenama, no one su zanemarive.

Priča o sukobu svijeta bogatih i siromašnih ispričana je kroz jednu zabranjenu romansu, no ne možemo priču promatrati samo kao Romea i Juliju iz budućnosti (radnja je, naime, smještena u 2026. godinu). Riječ je i o sukobu vladajuće klase s radnicima: vladajući se

nalaze u svijetu punom lagode, kojoj i ne vide uzrok, dok u utrobi grada živote ostavljaju radnici, mučeći se svaki dan kako bi uopće preživjeli.

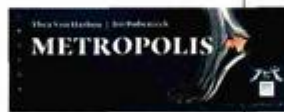
Zanimljiv je način na koji je koreograf izabrao još dodatno odvojiti te dvije klase: buržoazija je odjevena u, uglavnom, svjetlije boje, njihovi pokreti su klasičniji, a kad vidimo prizore iz svijeta bogatih, svira klasična glazba – ona, primjerice, Bacha, Debussyja i Ravela. S druge strane, kad je na sceni neki prizor iz tvornica ili s ulica, plesači su u tamnim bojama, njihovi pokreti su iz suvremenog plesnog vokabulara, vuku ih k zemlji, a plešu na elektronsku glazbu i zvukove modernih, još živućih skladatelja.

Kostimi su fantastični, služe pokretu i ulozi, ali su pritom rijetko divni i kreativni. Zanimljiv je i kostim robotice Hel, koji je Miljenko Sekulić radio po uzoru na film, ali ga je ipak morao prilagoditi činjenici da je balerini koja ga nosi potrebno nešto kretanja.

Dvije bi se stvari mogle zamjeriti: pojedine su scene preduge, a neke je teško razumjeti ako se ne zna radnja priče. Balet je, mirne duše, mogao trajati sat vremena i pritom ništa ne bi izgubio. Gotovo sve scene s izumiteljem Rotwangom mogle su biti skraćene, a tu posebno ističemo scenu njegova sukoba s Frederom, koja je bila preduga i naporna.

Što se nerazumljivosti tiče, ona posebno dolazi do izražaja u trenutku kada robotica Hel dolazi među radnike i izaziva kaos – da bismo to razumjeli, moramo znati da je prava Hel, Frederova majka, bila Rotwangova velika ljubav i da izumitelj zato odlučuje drugačije programirati robota, kako bi uništio čovjeka koji mu je oteo ljubav, a to je vladar Joh. Teško je to koreografu zamjeriti, jer je nemoguće sve prenijeti na scenu, no publika koja ne zna o čemu se radi može steći krivi dojam o tome zašto je robotica izazvala kaos.

Sve u svemu, novi naslov zagrebačkog Baleta je zapravo između onoga što inače gledamo - u HNK ili je na sceni klasični balet ili pak moderan plesni izričaj, no on uglavnom nije narativan, kratak je i često nerazumljiv. "Metropolis" nije takav – premda je riječ o prepletanju modernog baleta i suvremenog plesa, koji možda neće oduševiti ljubitelje čiste klasike, ipak je riječ o solidnom baletu koji je dobro vidjeti. Prednosti su mu činjenica da je scenski efektan, kostimi su prekrasni, plesači jako dobri, a traje taman dovoljno da ne postane naporan. ■

Thea von Harbou, Jiří Bubeníček
Metropolis
 HNK Zagreb, 2018.
 Plešu: Tomislav Petranović, Kornel Palinka, Iva Vitić Gameiro, Natalia Kosovac i dr.

U HRVATSKOM NARODNOM KAZALIŠTU ZAGREB PREMIJERNO POSTAVLJEN BALET "METROPOLIS"

Baletna bajka o kapitalizmu u 2026.

ZAGREB

Balet Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu premijerno je izveo "Metropolis", baletnu priču nadahnutu antologijskim znanstvenofantastičnim romanom Thee von Harbou i mračnim svijetom istoimene slavne filmske distopije Fritza Langa iz 1927., u koreografskom, dramaturškom i redateljskom rukopisu Čeha Jirija Bubenického pretvorenu u futurističku baletnu bajku. Inspiraciju za "Metropolis" Bubeniček je pronašao u futurističkoj priči Thee von Harbou o mogućem modelu kapitalističkoga društva napisanoj prije 93 godine, čiji prikaz velegrada budućnosti postavlja mračnu dijagnozu stanja u postmonarhističkom, postrevolucionarnom, republikanskom, kapitalističkom, distopijskom društvu.

U apokaliptičnoj fantaziji Metropolis, projiciranoj u tada daleku 2026. godinu, klasa privilegiranih koja živi na površini, pod sunčevim zrakama uživa u gotovo antičkim blagodatima suvremene civilizacije, dok duboko dolje ispod grada, u kotlovnicama, na izmaku snaga

DVIJE GLAZBE

Glazbeni aranžman, koji potpisuje Bubeniček, odgovara pripovijedanju priča o dvije odvojene zajednice, pa je tako za podzemne strojeve Metropolis upotrijebljena elektronska glazba i zvukovi živućih skladatelja, dok elitno društvo ilustriraju klasičniji glazbeni odabiri, poput Bacha, Debussyja, Ravela. Scenografija i kostimografija napravljene su u futurističkome stilu.

radi vojska spartakovski potlačeni i obespravljeni.

U svojem viđenju Metropolis, Bubeniček ne krije fascinaciju Langovom filmskom estetikom, posežući za parafraziranjem onih scena koje filmu daju snažan dojam koreografiranosti, ali oblikujući ih vlastitom umjetničkom poetikom. Egzotičan izričaj spektakularnog crno-bijelog filmskog blockbustera prve polovine prošloga stoljeća, smatranog apsolutnim vrhuncem njemačkog nijemoga filma, na sceni središnjeg hrvatskog nacionalnog teatra u nje-

govoj je viziji zaživio bogatim, jasno artikuliranim koreografskim jezikom koji sjedinjuje klasični balet i suvremeni ples.

Vladara Metropolis na premijeri je utjelovio Tomislav Petranović, Frederica Kornel Palinko, Mariju Natalia Kosovac, a baletni ansambl predstave činili su još Iva Vitić Gameiro, Takuya Sumitomo, Guilherme Gameiro Alves, Gianmarco Beoni, Ovidiu Muscalu, Oleksandr Kariakovskiy, Alen Gotal i drugi.

Scenografija i kostimografija baleta napravljene su u futurističkome stilu s elementima art decoa. Scenografiju i videoprojeksije potpisuje Otto Bubeniček, kostimografkinja je Nadina Cojocar, oblikovatelj svjetla je Deni Šesnić, a robote je izradio Miljenko Sekulić.

U uvodu komada Thea von Harbou naznačuje kako ta knjiga ne govori o sadašnjosti ili budućnosti, ne pripovijeda ni o jednom konkretnom mjestu, ne služi nikakvu pokretu, stranci ili klasi. Naša se civilizacija možda i nalazi na rubu svijeta koji je ona opisala, još uvijek se boreći s mnogim istim problemima i pitanjima, no u konačnici, pobjeđuju dobrota i ljubav, a suosjećanje ostaje ključ ravnoteže svakog društva. **D.Kć./Hina** ■

“Metropolis” Baleta HNK Zagreb nadahnut romanom Thee von Harbou, privući će i one kojima balet nije prvi na popisu najdražih umjetnosti

DVA SVIJETA
 KOREOGRAF
 JIŘÍE
 BUBENIČEK
 DOČARAO JE
 MODERNIM
 BALETOM I
 NEOKLASIKOM

UZ BALETNI
 ANSAMBL
 HNK PLEŠE I
 17 DJECE,
 POLAZNIKA
 ŠKOLE ZA
 KLASIČNI
 BALET

IMAMO BALETNI HIT

Suprotstavljeni svijet bijednih radnika i vladara

Bojana Radović
 ZAGREB

Futuristička priča dojmpljiva je u plesnom izričaju, ali i raskošnoj vizualizaciji u kojoj se doslovno pazilo na svaki pa i najmanji detalj

Dva svijeta: onaj bogatih vlasnika i vladara i oštro suprotstavljeni svijet radnika koji žive u bijedi; dva vremena: dvadesete godine 20. stoljeća i zamišljeni svijet 21. stoljeća, razum i snaga, ruke i mozak... to su dvojnosti u koje je Thea von Harbou smjestila svoj antologijski znanstvenofantastični roman “Metropolis”, djelo koje je svijet upoznao putem istoimenog njemačkog ZF (nijemog) filma Fritza Langa iz 1927. godine.

Tu istu priču oživio je Balet HNK Zagreb, predvođen gostom, češkim plesačem i koreografom Jiříjem Bubeníčekom, kojem je ovo prvi balet u Hrvatskoj, a koji je “Metropolis” koreografirao, dramatisirao i režirao.

Stvorio je tako novi hit zagrebačkog Baleta, dojmpljiv u plesnom izričaju, ali i raskošnoj vizualizaciji u kojoj se doslovno pazilo na svaki pa i najmanji detalj, što će u kazalište zasigurno privući i one kojima balet nije prvi na top-listi najdražih umjetnosti.

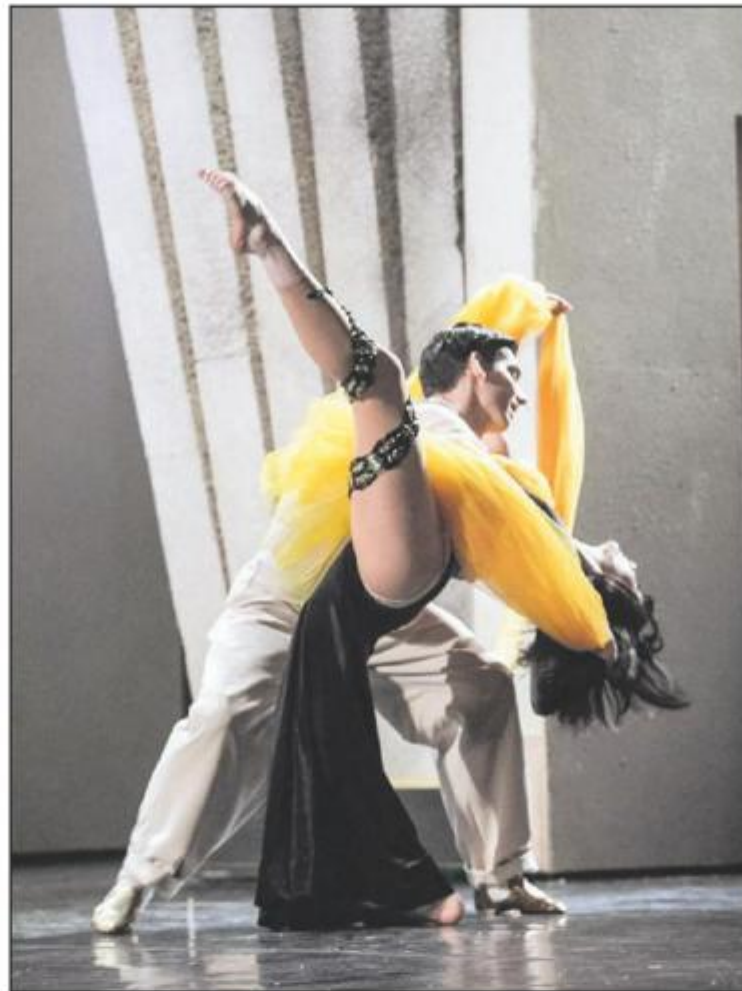
Elektro, Ravel i Brian Eno

Bubeníčekovo djelo ravnatelj Baleta HNK Zagreb Leonard Jakovina naziva “totalnim plesnim kazalištem”, i to je možda i najbolji mogući opis, jer “Metropolis” se opire svrstavanju u ladice.

Njegov je koreografski izričaj tek okvirno podijeljen na moderni balet i neoklasiku s kojima je autor izgradio dva suprotstavljena svijeta, ali zapravo je najdojmpljiviji plesni način na koji likovi prelaze granice tih svjetova.

Mnogo je tu dijelova u kojima su tijela plesača položena na pod, upravo tako je atraktivno i neočekivano Bubeníček koreografirao i dva posebno nježna i uzbudljiva ljubavna dueta, dok je ulazak radnika u podzemne tvornice direktna posveta Langu, a dance macabre kao stilizirani čarston balet jasno veže uz vrijeme belle époque, doba u kojem su nastali i roman i film.

No, Bubeníček kako s plesnim koracima podjednako vješto bara-

KIPAR
 MILJENKO
 SEKULIĆ
 STVORIO JE
 ROBOTA,
 ODNOSNO U
 LIK ROBOTICE
 ‘ODJENUO’
 BALERINU

ta i glazbom, pa se ovaj balet pleše na matricu u kojoj se sjajno isprepliću elektronička glazba, Ravel, Berg, Cage, Bach, Brian Eno...

Za raskošnu vizualnu sliku baleta podjednako je zaslužan i Otto Bubeníček (autorov stalni suradnik, brat bliznac, također i bivši plesač), ovdje scenograf i autor videoprojeksija, ali i kostimografkinja Nadina Cojocarua koja je dva svijeta stvorila uz veliku pomoć Martine Gajšak koja je izradila oglavlja koje nose balerine u ulogama bezbrižnih bogatašica. Posebno uzbudljiv doprinos cjelokupnoj slici baletnog Metropolis-a dali su Deni Šestić čije svjetlo ovdje stvara i atmosferu i bezbroj

novih “bića” koja plešu scenom, te Miljenko Sekulić koji je stvorio robota, tj. u lik robotice “odjenuo” balerinu.

Ovu zahtjevnu baletnu priču besprijekorno je otplesao Balet HNK Zagreb, uz sedamnaestoro djece, polaznika Škole za klasični balet.

Zahtjevna uloga robota

Sve ih predvodi Tomislav Petranović, u ulozi vladara Metropolis-a, čvrst i precizan u svakom koraku, dojmpljiv u svakoj emociji. Takuya Sumitomo kao izumitelj i Guilherme Gameiro Alves kao mršavi čovjek imaju nove uloge u kojima do punog izraza dolaze sve njihove velike plesačke sposobnosti, baš kao što je Natalia Kosovac, nakon Ane Karenjine i barunice

PREDSTAVA JE
 STVORILA I NOVU
 BALETNU ZVIJEZDU –
 TJELESNO MOĆNOG
 KORNELA PALINKA

Castelli otplesala još jednu dojmpljivu heroinu.

Posebno zahtjevna bila je uloga Ive Vitić Gameiro, uloga robota. Djelom zarobljena u odijelu i pokretima robota, a dijelom rapslesana kao zla, robotska verzija glavne junakinje, upravo je ona u središtu plesne slike poziva na pobunu radnika, koja je nesumnjivo baletni vrhunac predstave.

I kao što to u svakom velikom baletnom ansamblu mora biti: nova predstava stvorila je i novu baletnu zvijezdu. U “Metropolisu” je to Kornel Palinka, koji je ulogu naivnog mladića koji kroz ljubav postaje iskupitelj, onaj koji srcem spaja ruke i razum, otplesao tjelesno moćno, ali i besprijekorno poštujući sve nijanse zadanog karaktera.

Nova izvedba je već večeras, a potom slijede one 8., 10., 15. 17. i 20. studenoga.